

Prof. dr hab. med. Jolanta Słowikowska-Hilczer

Zakład Endokrynologii Płodności
Katedra Andrologii i Endokrynologii Płodności
Uniwersytet Medyczny w Łodzi
92-213 Łódź ul. Pomorska 251

Łódź, dn. 09.05.2022 r.

Recenzja rozprawy na stopień doktora nauk medycznych

pt. ” Ocena wpływu aktywności ruchowej na obecność i natężenie zaburzeń erekcji
u pacjentów z chorobą wieńcową”

autorstwa **lek. med. Krzysztofa Womperskiego**

przygotowanej w Katedrze i Klinice Urologii i Onkologii Urologicznej oraz w Katedrze i
Zakładzie Patofizjologii Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu
pod kierunkiem promotorów: prof. dr hab. med. Romualda Zdrojewego
i prof. dr hab. med. Dariusza Kałki

Satysfakcjonująca aktywność seksualna jest ważnym elementem dobrej jakości życia. Tymczasem zaburzenia erekcji są jednym z częstszych problemów zdrowotnych i najczęstszą dysfunkcją seksualną u mężczyzn, zwłaszcza po 40. roku życia. Wykazano bezpośredni związek tych zaburzeń z postępującą miażdżycą i związanymi z nią chorobami układu krążenia. Zarówno zaburzenia erekcji, jak i choroby sercowo-naczyniowe charakteryzują się wspólnymi czynnikami ryzyka, takimi jak m.in.: cukrzyca, hiperlipidemia, palenie tytoniu, otyłość, czy siedzący tryb życia. Tak więc, profilaktyka chorób układu krążenia i utrzymanie dobrego stanu zdrowia mogą przyczynić się do zachowania sprawności seksualnej mężczyzn, nawet w starszym wieku. Ważnym elementem tej profilaktyki jest odpowiedni, prozdrowotny styl życia.

Rozprawa doktorska lek. med. Krzysztofa Womperskiego jest ważnym przyczynkiem do powyższych zagadnień. Jej głównym celem była ocena wpływu wydatku energetycznego związanego z różnymi rodzajami aktywności dobowej i prozdrowotnej aktywności ruchowej na obecność zaburzeń erekcji i ich nasilenie u pacjentów z chorobą wieńcową.

Rozprawa doktorska liczy 161 stron i podzielona jest na 13 rozdziałów. „Wstęp”, liczący 43 strony został przygotowany w oparciu o najnowsze piśmiennictwo naukowe. Doktorant omówił fizjologię erekcji, związek zaburzeń erekcji i chorób układu sercowo-naczyniowego, wpływ aktywności dobowej i prozdrowotnej aktywności ruchowej na zaburzenia erekcji oraz mechanizmy protekcyjnego działania treningu fizycznego na zaburzenia erekcji, a także metody diagnostyki i terapii tych zaburzeń. Przedstawione we „Wstępie” informacje stanowią doskonałą podstawę do zrozumienia zagadnień będących przedmiotem rozprawy doktorskiej.

Cel pracy oraz pytania badawcze zostały jasno i precyzyjnie sformułowane, a następnie były konsekwentnie realizowane. W rozdziale „Materiały i metody” (9 stron) szczegółowo opisane są procedury badawcze, które zastosowano w pracy. Badania przeprowadzono u 300 mężczyzn (średnia wieku $54,6 \pm 7,6$ lat) ze świeżo rozpoznaną chorobą wieńcową, którzy zostali poddani rehabilitacji kardiologicznej w czterech ośrodkach na Dolnym Śląsku i Opolszczyźnie. W badaniach wykorzystano dokumentację medyczną pacjentów oraz narzędzia badawcze, takie jak: wystandaryzowany kwestionariusz oceny życia płciowego mężczyzn (International Index of Erectile Function-5, IIEF-5), kwestionariusz aktywności ruchowej oparty na standardowym kwestionariuszu Framingham oraz ankietę przygotowaną przez Doktoranta, która posłużyła do zebrania danych demograficznych, socjoekonomicznych oraz części danych klinicznych. Metody statystyczne zastosowane do analizy uzyskanych wyników badań są odpowiednio dobrane i wystarczające do opracowania wyników.

W następnym rozdziale, liczącym 38 stron, Doktorant przedstawił uzyskane wyniki w 3 tabelach i na 77 rycinach oraz szczegółowo je omówił. Na podkreślenie zasługuje analiza wpływu wielu różnych czynników ryzyka m.in. chorób metabolicznych, leków stosowanych w chorobach sercowo-naczyniowych, parametrów antropometrycznych, parametrów echokardiograficznych, czynników socjoekonomicznych, palenie papierosów, na jakość erekcji. Z kolei wyliczenie średniego wydatku energetycznego przypadającego na różne rodzaje aktywności w ciągu doby u każdego pacjenta pozwoliło na nowatorskie obserwacje odnośnie ich wpływu na jakość erekcji.

W rozdziale „Dyskusja”, który liczy 24 strony, Doktorant z dużą znajomością tematu zinterpretował uzyskane przez siebie wyniki na tle dotychczasowych doniesień z literatury światowej. Autor sformułował 7 wniosków wynikających z przeprowadzonych badań, które są odpowiedzią na pytania badawcze postawione w celu pracy. Za najważniejsze dla praktyki klinicznej uważam stwierdzenia, że jedynie wydatek energetyczny na prozdrowotną

aktywność ruchową miał istotny silny pozytywny wpływ na jakość erekcji, a nawet znaczny wydatek energetyczny związany z pracą zawodową nie jest w stanie zastąpić regularnej, dedykowanej zdrowiu aktywności ruchowej, i że istnieje istotny, silny negatywny związek pomiędzy jakością erekcji a wydatkiem energetycznym na odpoczynek bierny.

W pracy wykorzystano 221 pozycji piśmiennictwa naukowego, w większości anglojęzycznego. Większość artykułów zostało opublikowanych w ostatnich 15 latach w czasopiśmie o zasięgu międzynarodowym, a pojedyncze publikacje w latach wcześniejszych.

W rozprawie doktorskiej uwzględniono również streszczenia w języku polskim i angielskim, spis skrótów, spis tabel i rycin oraz dwie ze stosowanych ankiet.

Nie mam merytorycznych zastrzeżeń do przeprowadzanych badań. Zwracam jedynie uwagę na całkowity brak w pracy wzmianki na temat właściwego odżywiania jako ważnego zalecenia prozdrowotnego w profilaktyce chorób układu sercowo-naczyniowego.

Praca przygotowana jest starannie, wnosi nowe, interesujące informacje naukowe, jest napisana wartkim językiem naukowym, z zastosowaniem aktualnej nomenklatury naukowej, poprawną polszczyzną, a wnioski są wyciągnięte logicznie na podstawie uzyskanych wyników. Wyniki pracy mają bardzo ważny aspekt praktyczny. Wykazanie, że prozdrowotna aktywność ruchowa z ograniczeniem czasu przeznaczanego na odpoczynek bierny może poprawić zaburzenia erekcji, jest znaczącym argumentem dla przekonania mężczyzn do prowadzenia aktywnego trybu życia.

Po zapoznaniu się z rozprawą doktorską lek. med. Krzysztofa Womperskiego stwierdzam, że rozprawa spełnia warunki określone w artykule 187 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 85 z póź. zm.). Zwracam się do Rady Dyscypliny Nauki Medycze Uniwersytetu Medycznego im. Piastów Śląskich we Wrocławiu o dopuszczenie lek. med. Krzysztofa Womperskiego do dalszych etapów przewodu doktorskiego.

Prof. dr hab. med. Jolanta Słowikowska-Hilczner